तातोपानी गाउँपालिका जुम्लाको नवौं गाउँसभा २०७८ को

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक

गंगादेवी उपाध्याय ज्यू द्वारा

प्रस्तुत

आर्थिक बर्ष २०७८।०७९ को बजेट

बक्तव्य

तातोपानी गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

लिताकोट जुम्ला

सम्मानित अध्यक्ष एवम् गाउँसभा

कला साहित्य भाषा संस्कृतिका दृष्टिले गौरवमय इतिहास स्थापित गर्न सफल जुम्लाको तातोपानी गाउँपालिका प्रकृतिका अनुपम उपहारहरुबाट पनि सु सज्जित भएको व्यहोरा यहाँहरु जानकार नै हुनुहुन्छ । प्रकृतिको सुन्दर रानीका रुपमा अकल्पनीय तरिकाले कलकल बगिरहने ऐतिहासिक तातोपानी धाराहरु, सुन्दरगाउँ मष्टो, बाबिरा मष्टो र कवा मष्टो जस्ता विभिन्न देवहरुको आवासित भूमि, सवैभन्दा ठूलो ताल गिडी दह, पवित्र तीर्थस्थल बुदबुदी धाम, हिमालको चुचुरोमा अवस्थित भुरीचुला माई, सुन चाँदीले बाँधेर लगाइएका बानिया दियार, मालीका मन्दिर, नचालढुङ्गी मन्दिर, लछ्यालकृति दरबार, ऐतिहासिक गुरुफोक्टो जस्ता बिराट सम्भावना रहेको गाउँपालिका, गौरवशाली इतिहास बोकेको लामो संघर्ष र हरिबहादुर कुवर जस्ता वीर शहिदको रगतबाट सिंचित भई विकास र समृद्धिको पथमा लम्किरहेको यस तातोपानी गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकका हैसियतले आर्थिक बर्ष २०७८।०७९ को अनुमानित आय व्ययको विवरण यस गरीमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरबको अनुभूति भएको छ ।

सम्मानित अध्यक्ष एवम् गाउँसभा

अब म चालु आर्थिक बर्षको बजेट तथा कार्यक्रमको समीक्षा पेश गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

आ.व. २०७८।०७९ मा विषयगत क्षेत्र अर्न्तगत तपशिल अनुसार पूजिगत बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

समिक्षात्मक भौतिक प्रगति :

- ✓ स्थानीय बाली संरक्षण ।
- ✓ विभिन्न ऐन, नियमहरु कार्यान्वयनको लागि कार्यविधि तयारी ।
- ✓ प्रत्येक योजनाको लागि सुचना पार्टीको व्यवस्था ।
- ✓ प्रत्येक योजनाको सार्वजनिक सुनुवाई ।
- ✓ आ.व. ०७६।०७७ को महालेखा परिक्षकको प्रारम्भिक प्रतिवेदन माथि छलफल गरिएको ।
- ✓ निर्देशिका, ऐन, कानुन तथा राजपत्र प्रकाशन ।
- ✓ विभिन्न योजना,आयोजनहरुको टेन्डर गरिएको ।
- ✓ असार मसान्तको दिनमा कार्यपालिकाको बैठकबाट सम्पन्न योजनाहरु फरफराक गरिएको ।

गाउँपालिकाका अवसरहरु :

- ✓ १) थुप्रै सम्भावनाहरुको मालिक बन्न पाएको ।
- ✓ २)चर्चित पर्यटकिय स्थलहरु .(तातोपानी धारा, गिडीदह)
- ✓ ३) यातायातको पहुच ।
- ✓ ४) जलविद्युत विकासको सम्भावना ।
- ✓ ५) स्याउ खेतीको लागि विशाल भूमि ।
- ✓ ६) जडिबुडिको लागि भण्डार वनको नामले परिचित वडा नं. ४ को जंगल ।
- ✓ ७) पाटनक्षत्रेका २४ वटा तालहरुको भूमि ।

समस्या र चुनौतिहरु :

- ✓ कोभिड १९ को दोस्रो लहरको प्रभावको वावजुद पनि आईपर्ने समस्याहरु संग जुध्नु परेको ।
- ✓ समन्वयकारी भूमिकाको अभाव ।
- ✓ चेतनाको कमी ।
- ✓ विकट भौगोलिक अवस्था ।
- ✓ छरिएको वस्ती ।
- ✓ स्थानीय सरकारहरुमा स्थानीय मानसिकता ।

- ✓ ऐन ,नियम कार्यन्वयनका जटिलता ।
- ✓ निर्धारित करलाई कार्यन्वयनमा समस्या ।
- ✓ बैंकिङ सुविधा गाउँपालिकामा आइपुग्दा पनि वडा नं. ७ र ८ मा बैंकिङ प्रणालिबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम प्रदान गर्न नसकिएको ।
- ✓ अत्यधिक परिमाणात्मक योजना हरु समावेश गर्ने परीपाटीले महत्वका योजनाहरु ओझेलमा परेका ।

अधिकार प्राप्तिका लागि भएका १० वर्षिय लामो जनयुद्ध, २०६२।६३ को १९ दिने जनआन्दोलन, सिमाङ्कनका लागि गरिएको १२ दिने प्रदेश आन्दोलन, विभिन्न समयक्रममा भएका तराई मधेश आन्दोलन, प्रादेशिक आन्दोलनमा आफ्नो जीवन बलिदानी दिने शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रदासुमन व्यक्त गर्न चाहन्छु

वीर हरिबहादुर कुवर जस्ता जीवन उत्सर्ग गर्ने सपूतहरुको बलिदानिबाट प्राप्त संघियता कायान्वयनको चरणमा भएकोले यसले आशातित उपलब्धी हासिल गर्न नसकेको व्यहोरा यहाँहरुलाई जगजाहेर नै छ । वीस बर्षे कालखण्ड पछि स्थानीय सरकार गठन भए सगै कार्यसम्पादनका क्रममा थुप्रै चुनौतीहरुसँग जोरी खेल्नु परेको अवस्थाप्रति यहाँहरु पुर्ण परिचित नै हुनुहुन्छ । संघीय सरकारले प्रदेशको जिम्मा दिने तर प्रदेशको कानून निर्माण कार्य कछुवाको गतिमा भैरहेकाले हामीले बनाएका थुपै कानुनहरु ओझेलमा परिरहेका छन् । प्रभावकारी कार्य सम्पादनका लागि अपुर्ण कर्मचारी समायोजन प्रक्रिया, भौतिक संरचनाको कमी, कानुन र कार्यविधिको अभाव, विषयगत तथा प्राविधिक जनशक्तिको कमी, सूचना प्रविधिको अभाव जस्ता बिकराल समस्याहरुले आयोजनाहरुले सही गती लिन नसकेको तीतो यथार्थ यहाँहरुलाई जगजाहेर नै छ ।

सम्मानित अध्यक्ष एवम् गाउँसभा

अब म आ.व.२०७८।७९ का बजेटका उद्देश्य र प्राथमिकताहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु

,क) उर्जा, खानेपानी, पर्यटन, सिचाई र पुर्वाधार क्षेत्रको विकासद्वारा तातोपानी गाउँपालिकाको तीव्र आर्थिक बृद्धि गर्ने ।

ख) शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला विकास जस्ता कार्यक्रमहरुद्वारा तातोपानी गाउँपालिकाको जीवन स्तरमा परिवर्तन ल्याउने ।

ग) कृर्षि, उद्योग, बन, जडिबुटी पर्यटन क्षेत्रको विकासबाट उत्पादन बृद्धि गरी रोजगारी सिर्जना गर्ने ।

घ) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सुधार, शान्ति सुरक्षाको प्रत्याभूति र भ्रष्ट्राचार नियन्त्रण गरी सभ्य समाजको निर्माणमा जोड दिनु ।

सम्मानित अध्यक्ष एवम् गाउँसभा

माथि उल्लेखित उद्येश्यहरुका लागि देहायका कार्यक्रमहरु तयार गरेको छु

क.तातोपानी गाउँपालिकाको दिगो विकास र समृद्धिका लागि सडक योजनाको पहुँच ।

ख.कृषि, जडिबुटी, बन पैदाववर व्यवस्थापन, रैथाने बालिहरुको संरक्षणबाट आत्मनिर्भरता, उत्पादनमा बृदि ।

ग.शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी सिर्जना, सामाजिक सुरक्षा, उद्यमशिलताको विकास ।

घ.सुशासनको प्रत्याभूति

ङ.स्थानीय तहको समग्र विकासका लागि मानव संशोधनको विकास ।

च. पर्यटन क्षेत्रको पहिचान र प्रर्वधनबाट रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना ।

अब म आ.व.२०७८।०७९ को लागि समग्र गाउँ विकास योजना तर्जुमा गर्ने निम्न वमोजिमको आय अनुमान पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आय अनुमान

क.स	शिर्षक	रकम
१	अ.ल्या	००
२	आन्तरिक राजश्व	१६ लाख
जम्मा		**१६ लाख**
संघबाट प्राप्त अनुदान रकम		
१	संघीय समानिकरण अनुदान	१० करोड ३३ लाख
२	संघीय राजश्व बाँडफाड	७ करोड ७५ लाख ७६ हजार
३	संघीय ससर्त अनुदान	१७ करोड ३६ लाख
४	संघीय समपुरक कोष	८४ लाख
५	संघीय विशेष अनुदान	६६ लाख
जम्मा		**३६ करोड ९४ लाख ७६ हजार**
प्रदेश बाट प्राप्त अनुदान रकम		
१	प्रदेश समानिकरण	१ करोड १२ लाख ४९ हजार
२	प्रदेश राजश्व बाँडफाँड	००
३	प्रदेश ससर्त अनुदान	१ करोड ४४ लाख ४४ हजार
४	प्रदेश समपुरक अनुदान	१ करोड १५ लाख
५	प्रदेश विशेष अनुदान	४० लाख
जम्मा		**४ करोड ११ लाख ९३ हजार**
संघ र प्रदेश र स्थानिय राजश्वबाट प्राप्त जम्मा रकम		**४१ करोड २२ लाख ६९ हजार**

गैर सरकारी संस्थाको बजेट

क्र.स	संस्थाको नाम	ठेगना	रकम
१	किर्डाक नेपाल	जुम्ला	३२ लाख ५ हजार ८ सय
२	पेस नेपाल	जुम्ला	३ करोड ३७ लाख ३ हजार १ सय ११
३.	हेल्पटास नेपाल		६ लाख
४.	स्वास्थ्यका लागि सक्षम प्रणाली		५ लाख
५.	भकारी कार्यक्रम		५९ लाख २३ हजार
		जम्मा	४ करोड ३९ लाख ३१ हजार ९ सय ११

यसरी आगामी आ.व. २०७८/०७९ मा समग्र गाउँपालिकाको विकास योजना कार्यन्वयनको लागि प्रस्तावित बजेट जम्मारु **४१ करोड २२ लाख ६९ हजार रुपैया** यस गरिमामय सभामा स्वीकृतीको लागि पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु । साथै चालु आ.व मा सम्पन्न हुन नसकेका म्याद थप भएका आयोजनाहरु र खर्च हुन वाँकी रकमको असार मसान्त पछि मात्र अनुमान गर्न सकिने भएकाले बजेट छलफल द्वारा परिवर्तन हुन सक्ने जानकारी गराउन समेत चाहन्छु ।

व्यय अनुमान

क्र.स.	शिर्षक	रकम
१	चालु खर्च	७ करोड ७५ लाख ७६ हजार
२	ससर्त खर्च	१८ करोड ७० लाख ४४ हजार
३	विषेश अनुदान(संघ र प्रदेश)	१ करोड ५ लाख
४	समपुरक अनुदान	१ करोड ९९ लाख
५	समपुरक कोष तर्फ	२ करोड ५० लाख
६	विषयगत शाखा तर्फ	२ करोड ३ लाख ७६ हजार
७	प्राविधिक दररेट परामर्श सेवा	३ लाख ८३ हजार
८	अध्यक्ष तथा उपाध्यक्ष कार्यक्रम	१ करोड ५५ लाख
जम्मा		**४१ करोड २२ लाख ६९ हजार**

वडागत पुँजिगत योजना तर्फ

क्र.सं.	वडा नं.	बजेट
१.	१	६० लाख
२.	२	६० लाख
३.	३	६५ लाख
४.	४	८४ लाख
५.	५	६५ लाख
६.	६	६५ लाख
७.	७	८४ लाख
८.	८	७७ लाख
जम्मा		५ करोड ६० लाख

अन्तमा बजेट तयारीको क्रममा निर्देशन गर्नु हुने तातोपानी गाउँपालिका जुम्लाका अध्यक्ष, वडाध्यक्ष ज्यूहरु, कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरु, विषयगत समितिहरु लगायत सवै कर्मचारीहरुमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । व्यस्त समयका वावजुद पनि हाम्रो निमन्त्रणलाई स्वीकार गरि तातोपानी गाउँपालिकाको सातौं बजेट वक्तव्य सभामा पाल्नु भएका आमन्त्रित सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाका प्रतिनीधि ज्यूहरु, क्षिक्षक, वुद्धिजिवी, कर्मचारी, सन्चारकर्मीहरुलाई म कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।तातोपानी गाउँपालिका भित्र र वाहिर रहनु भएका आमा बाबा, दाजु भाइ, दिदी बहिनी लगायत सुन्दर गाउँपालिकाको रेखा कोर्न सिपाहीको रुपमा खटिनु भएका व्यक्तित्वहरु प्रति आत्मदेखि नै धन्यवाद दिन चाहन्छु । आ.व.२०७८।०७९ को लागि ल्याइएको तातोपानी गाउँपालिकाको समृद्धिको पोको रुपी बजेटलाई कार्यान्वयन गर्नको लागि सहयोग, समन्वय, सहकार्यको अपेक्षा राखेको छु ।

धन्यवाद नमस्कार ।

मिति : २०७८।०३।३०